

СТАНОВИЩЕ

относно дисертационния труд на **проф. д-р Росица Александрова Пенкова** на тема: **“Речевите жанрове в продължаващото обучение на учителите по езиковите дисциплини”**, за придобиване на научната степен **„Доктор на науките“** в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... (Методика на обучението по български език).

от **проф. д.п.н. Емилия Миленкова Рангелова**, хабилитирана и доктор на науките в област на висшето образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2 Педагогика.
e-mail: erangelova2012@gmail.com

Предложеният за защита дисертационен труд е посветен на значим теоретичен и практико-приложен проблем - речевите жанрове в продължаващото обучение на учителите по езиковите дисциплини.

Трудът е целесъобразно структуриран в увод, три глави, заключение, литература и приложения.

В увода е обоснована значимостта и необходимостта от изследване на проблема. Прецизно формулираните цел, задачи, предмет, обект и хипотеза на изследването дават възможност на авторката да проведе задълбочено изследване на проблема в продължение на 8 години и да докаже убедително оптималното му разрешаване в педагогическата практика, свързана с мястото на речевите жанрове в продължаващото обучение на учителите по езиковите дисциплини

В първата глава на труда са очертани лингвометодическите характеристики на научни, медийни и делови жанрове. Те са обособени в четири относително самостоятелни групи: комуникация и комуникативни умения, академична комуникация, масова комуникация и официално делови жанрове като продукт на комуникативната дейност на учителите.

Във втората глава е очертана същността и структурата на методическа система за работа с речеви жанрове в продължаващото обучение на учителите. В основата на разработената методическа система, от проф. Росица Пенкова, е направеният анализ на идеи и европейски квалификационни практики. Разработените технологии за работа с речеви жанрове са в тематични курсове, основани на взаимодействието между езиковите дисциплини и в тематични курсове, основани на интегрални взаимодействия. Те са апробирани в следдипломната квалификация на: учители по български език и езикови дисциплини в Република България, с директори и учители по различни учебни дисциплини, с учители от българските общности извън страната, с млади преподаватели във висши училища, с учители, обучавани за придобиване на ПКС.

Ефективността на апробираната в практиката методическа система за работа с речеви жанрове в продължаващото обучение на учителите по езиковите дисциплини е разкрита в третата глава на труда. Целесъобразно избраните методи за измерване на резултатите дава възможност на проф. Росица Пенкова убедително да докаже значимостта на разработената и апробирана методика. Това показва анализът на ефекта от прилагането на квалификационните програми, изследван с помощта на „два взаимнодопълващи се подхода за оценка на ефективността и възвращаемостта на инвестициите в обучението“, разработени от Джек Филипс - първият, а вторият - от Д. Къркпатрик и Д. Филипс.

В заключението на труда проф. Росица Пенкова очертава основните изводи, които са резултат от съпоставянето на проведеното констатиращо и преобразуващо изследване.

Цялостният анализ на дисертационния труд позволява да се направи извод, че той е не само значителен, но и оригинален принос в педагогическото познание и по-специално - в Методиката на обучение по български език.

Разработената цялостна методическа система за работа с речеви жанрове в продължаващото обучение на учителите по езиковите дисциплини е доказала своята ефективност. Аprobацията ѝ в практиката показва, че тя може да бъде използвана в дейността на всички институции, занимаващи се със следдипломната квалификация на действащите учители по езиковите дисциплини в нашата страна.

Съдържателно разработените и апробирани квалификационни програми могат да се използват в масовата практика на продължаващото обучение на учителите, в това число и в обучението за придобиване на съответните ПКС.

Към проф. Пенкова имам един въпрос:

Понятията „резюме“, „абстракт“ и „анотация“ не са ли тъждествени? Кои са научните основания да се търси разликата между тях?

В заключение считам, че представеният за защита дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Авторефератът отразява съдържанието на труда. Посочените публикации са по темата на дисертационния труд.

Всичко това и очертаните приноси ми дават основание убедено да предложа на уважаемите членове на научното жури да **бъде присъдена на проф. д-р Росица Александрова Пенкова** научната степен "доктор на науките" в област на висшето образование 1 Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...(Методика на обучението по български език).

24.07.2018г.
София

автор на становището:

/проф.д.п.н. Емилия Рангелова/